

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Gdańsku

LGD.411.5.5.2023

Pan
Janusz Stankowiak
Prezydent Miasta
Starogard Gdański

Urząd Miasta Starogard Gdański
ul. Gdańska 6
83-200 Starogard Gdański

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/002/LGD – Realizacja zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej w wybranych jednostkach samorządu terytorialnego województwa pomorskiego w latach 2021-2023

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Starogard Gdański, ul. Gdańska 6, 83-200 Starogard Gdański (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Janusz Stankowiak, Prezydent Miasta Starogard Gdański, od 8 grudnia 2014 r. (dalej: „Prezydent”).
Zakres przedmiotowy kontroli	1) Warunki organizacyjno-prawne i finansowe do realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej. 2) Rozpatrywanie wniosków o realizację zadania w formie inicjatywy lokalnej. 3) Realizacja inicjatyw lokalnych.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku
Kontroler	Małgorzata Szafran, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/190/2023 z 7 grudnia 2023 r. (akta kontroli str.1-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2021-2023 w Urzędzie zapewniono warunki organizacyjne i kadrowe do realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej. Gmina Miejska Starogard Gdański (dalej: „Gmina”) zapewniła również środki na realizację zadań w tej formie. W wyniku przedłożenia przez Prezydenta Rady Miasta Starogard Gdański (dalej: „Rada Miasta”) wadliwego projektu uchwały, w Gminie w okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała w sprawie inicjatywy lokalnej³ zawierająca postanowienia wykraczające poza zakres upoważnienia określonego w art. 19c ust. 1 uodpp⁴.

W Urzędzie przy rozpatrywaniu wniosków kierowano się trybem postępowania i kryteriami określonymi w uchwale w sprawie inicjatywy lokalnej. O sposobie rozpatrzenia wniosków informowano wnioskodawców telefonicznie, nie zachowując jednak przy tym wymogów określonych w art. 14 § 2 kpa⁵, dotyczących utrwalenia w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji treści i motywów przyjęcia takiego rozwiązania. Akceptacja przez Prezydenta wniosków nastąpiła w terminie do 30 dni od ich wpływu (za wyjątkiem dwóch wniosków, w których przekroczono ten termin z przyczyn leżących po stronie wnioskodawców). Jednak Urząd nie posiadał dowodu potwierdzającego datę zawiadomienia wnioskodawców o takim rozstrzygnięciu.

Realizacja objętych badaniem 30 inicjatyw lokalnych przebiegała w zaplanowany sposób. W wyniku wykonania wszystkich skontrolowanych zadań osiągnięto założone efekty rzeczowe w terminach wynikających z umów. Umowy o wykonanie inicjatywy

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: „ustawa o NIK”).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Uchwała Rady Miasta Nr XXVI/249/2016 z 8 czerwca 2019 r. w sprawie określenia trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

⁴ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

⁵ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572).

lokalnej, podpisywane bez zbędnej zwłoki, zawierały elementy zapewniające rzetelną ich realizację, wyraźnie określając podział zadań, nadzór i kontrolę ich realizacji oraz sposób rozliczenia. Przy realizacji ww. umów przestrzegano wewnętrznych uregulowań dotyczących udzielania zamówień publicznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjno-prawne i finansowe do realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej

Opis stanu faktycznego

1.1. W obowiązujących w okresie objętym kontrolą regulaminach organizacyjnych Urzędu⁷ realizację zadań publicznych w formie inicjatywy lokalnej przypisano do 10 marca 2022 r. Pełnomocnikowi Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych, Dzieci i Młodzieży (dalej: „Pełnomocnik”), a od 11 marca 2022 r. – Referatowi Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi (dalej: „RWOP”)⁸. Zgodnie z ww. regulaminami do zadań Pełnomocnika i RWOP należało m.in. wykonywanie i koordynacja zadań związanych z obsługą inicjatywy lokalnej w zakresie promocji, naboru i opiniowania wniosków, realizacji i sprawozdawczości.

(akta kontroli str.1015-1035)

W latach 2021-2023 ww. zadania realizowały dwie pracownice Urzędu, posiadające wykształcenie wyższe magisterskie. Jedna z nich ukończyła też studium w zakresie zarządzania organizacjami pozarządowymi, a obie uczestniczyły w szkoleniach, obejmujących zagadnienia związane z realizacją zadań wynikających z uodpp.

(akta kontroli str. 6-8)

W opisach stanowisk pracy w zakresie obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień ww. pracownic ujęto m.in. wykonywanie i koordynację zadań związanych z obsługą inicjatywy lokalnej w zakresie zgodnym z określonymi uchwałą Rady Miasta zasadami i procedurami, w tym promocji, naboru i opiniowania wniosków, ich realizacji i sprawozdawczości, a także sporządzanie sprawozdań, analiz, raportów i innych dokumentów w zakresie inicjatywy lokalnej.

(akta kontroli str. 9-17)

W Urzędzie nie wprowadzono wewnętrznych uregulowań dotyczących obiegu i rozpatrywania wniosków dotyczących inicjatywy lokalnej.

Obieg dokumentów w Urzędzie uregulowano zarządzeniami Prezydenta w sprawie czynności kancelaryjnych⁹, zgodnie z którymi pisma wpływające do Urzędu (w tym wnioski o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej) podlegały dekretacji i przekazaniu do poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu (w tym do RWOP).

Wnioski o realizację zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej oceniał Zespół, powoływany corocznie (na rok kalendarzowy) zarządzeniami Prezydenta w sprawie powołania zespołu opiniującego wnioski złożone w ramach inicjatywy lokalnej oraz

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Wprowadzonych zarządzeniami Prezydenta: nr 336/07/2020 z 28 lipca 2020 r., nr 196/06/2021 z 15 czerwca 2021 r. i nr 55/01/2023 z 31 stycznia 2023 r. (zmienionym zarządzeniem nr 292/06/2023 z 1 czerwca 2023 r.).

⁸ Kierownik RWOP była Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

⁹ Zarządzenia: nr 209/05/2020 z 4 maja 2020 r. (obowiązujące do 7 lutego 2022 r.) i nr 71/02/2022 z 8 lutego 2022 r. (obowiązujące od 8 lutego 2022 r.).

określenia zasad jego działania¹⁰. Z posiedzeń Zespołu sporządzano protokoły, przekazywane Prezydentowi, w celu dokonania wyboru i akceptacji wniosków do realizacji.

(akta kontroli str. 20-22, 1036-1040)

W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie przeprowadzano audytów lub kontroli wewnętrznych obejmujących realizację zadań w formie inicjatywy lokalnej.

W 2021 r. Komisja Rewizyjna Rady Miasta objęła kontrolą wsparcie finansowe organizacji pozarządowych w 2020 r. oraz realizację zadań przez Pełnomocnika. W protokole po ww. kontroli nie zawarto ocen realizacji przez Urząd zadań w ramach inicjatywy lokalnej.

(akta kontroli str. 25, 28-29)

1.2. Obowiązująca w okresie objętym kontrolą uchwała w sprawie inicjatywy lokalnej, zawierała postanowienia m.in.:

- określające tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej (§ 4, 5, 6, załącznik nr 2 do uchwały). Kryteria oceny wniosków (do których zaliczono m.in. wkład wycenionej pracy społecznej wnoszonej do realizacji zadania) zostały jasno określone. Każdemu z nich przyporządkowano określony przedział punktów do uzyskania, a także przyjęto, że wniosek mógł być rozpatrzony pod kątem dofinansowania, jeżeli przyznano mu co najmniej 30 z 64 punktów możliwych do uzyskania oraz przynajmniej minimalną wymaganą liczbę punktów określoną dla wybranych kryteriów (celowość przedsięwzięcia z punktu widzenia społeczności lokalnej, charakterystyka grupy docelowej oraz liczba osób, które skorzystają z efektów realizacji projektu, trwałość tych efektów, wkład wycenionej pracy społecznej wnoszonej przy realizacji zadania, ilość osób zaangażowanych w jego wykonanie, racjonalność i realność zaplanowanych zadań, harmonogramu i wydatków, zaawansowanie przygotowań, zdolność do przeprowadzenia inicjatywy);
- wykraczające poza zakres upoważnienia określonego w art. 19c ust. 1 uodpp, dotyczące:
 - określenia bez podstawy prawnej obowiązkowych elementów wniosku (§ 3 ust. 4),
 - uregulowania bez podstawy prawnej kwestii zawarcia umowy (§ 7),
 - nałożenia bez podstawy prawnej na Prezydenta obowiązku powołania zespołu do merytorycznej oceny wniosków (§ 5 ust. 2).

(akta kontroli str. 44-52)

Projekt ww. uchwały, zawierający wskazane wyżej postanowienia wykraczające poza zakres upoważnienia określonego w art. 19c ust. 1 uodpp, przedłożył Radzie Miasta Prezydent, co opisano w sekcji „Stwierdzona nieprawidłowość”.

(akta kontroli str. 33-41)

1.3. Projekt uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej Prezydent poddał konsultacjom społecznym w sposób określony w uchwale w sprawie konsultacji¹¹, tj. poprzez zgłaszanie uwag i opinii (elektronicznie na adres e-mail, listownie na adres Pełnomocnika i osobiście Pełnomocnikowi lub do Biura Obsługi Klienta Urzędu) w terminie od 4 do 18 maja 2016 r. W ww. okresie do Urzędu nie wpłynęły uwagi do projektu uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej.

(akta kontroli str. 31-43, 56-60)

¹⁰ Zarządzenia Prezydenta na: 2021 r. – nr 14/01/2021 z 18 stycznia 2021 r., 2022 r. – nr 28/01/2022 z 19 stycznia 2022 r. oraz 2023 r. – nr 608/12/2022 z 28 grudnia 2022 r.

¹¹ Uchwała nr LXII/539/2010 Rady Miasta z 29 września 2010 r. w sprawie konsultowania projektów aktów normatywnych z organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w uodpp.

1.4. Rada Miasta uchwaliła, w terminie wskazanym w art. 5a ust. 1 uodpp, programy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 tej ustawy na lata 2021, 2022 i 2023¹² (dalej: „Programy”). Przyjęcie Programów poprzedzono przeprowadzeniem konsultacji społecznych zgodnie z art. 5a ust. 1 w związku z art. 5 ust. 5 uodpp i uchwałą w sprawie konsultacji. W Programach obowiązujących w latach objętych kontrolą wskazano inicjatywę lokalną jako jedną z form współpracy z ww. podmiotami.

W latach 2021-2023 nie planowano i nie zawierano z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 uodpp umów o wykonanie inicjatywy lokalnej.

(akta kontroli str. 64-98, 939-961)

1.5. W uchwałach budżetowych Gminy na lata 2021-2023 zabezpieczono środki na realizację zadań w ramach inicjatywy lokalnej w poszczególnych podziałkach klasyfikacji budżetowej¹³, bez przypisywania ich do konkretnych zadań:

- na 2021 r. pierwotnie zaplanowano 35,0 tys. zł. W wyniku zmian uchwały budżetowej ostatecznie zaplanowano na realizację zadań w tej formie 32,8 tys. zł;
- na 2022 r. pierwotnie zaplanowano 69,3 tys. zł. W wyniku zmian uchwały budżetowej ostatecznie zaplanowano na realizację zadań w tej formie 63,0 tys. zł;
- na 2023 r. pierwotnie zaplanowano 36,3 tys. zł. W wyniku zmian uchwały budżetowej ostatecznie zaplanowano na realizację zadań w tej formie 42,6 tys. zł.

Prezydent wyjaśnił, że plan budżetu na poszczególne lata tworzone w oparciu o wykonanie z roku poprzedniego i konsultacje z mieszkańcami, radami społecznymi, informacje na temat działań podejmowanych przez jednostki miejskie wspólnie z mieszkańcami i organizacjami pozarządowymi.

(akta kontroli str. 30, 996-998, 1002-1008)

1.6. W okresie objętym kontrolą informowanie mieszkańców o możliwości korzystania z inicjatywy lokalnej, w tym zgłaszania wniosków o realizację zadań w tej formie, odbywało się w Urzędzie poprzez:

- stronę internetową Gminy¹⁴. W zakładce „Inicjatywa lokalna” zamieszczano informacje o możliwości i zasadach korzystania z inicjatywy, sposobie zgłaszania wniosków, dane kontaktowe pracowników odpowiedzialnych za realizację zadania, informacje prasowe związane z przyznaniem dofinansowania;
- bezpośrednie kontakty pracowników RWOP z mieszkańcami;
- emailing: pracownicy RWOP (za zgodą organizacji pozarządowych i zainteresowanych mieszkańców) utworzyli bazę adresów e-mail, którą wykorzystywano do rozsyłania informacji o sposobach pozyskania dofinansowań ze środków samorządowych i zewnętrznych.

Prezydent wyjaśnił, że promocję inicjatywy lokalnej każdego roku realizowano także w ramach działań związanych z budżetem obywatelskim, wspierając działania integracyjne na nowo otwartych placach zabaw, siłowniach „pod chmurką” i innych inwestycjach. Dodatkowo każdego mieszkańca realizującego wspólnie z Gminą inicjatywę lokalną zobowiązano do umieszczenia w materiałach prasowych informacji o uzyskaniu dla projektu wsparcia w ramach inicjatywy lokalnej, co było zdaniem Prezydenta najbardziej skuteczne.

(akta kontroli str. 22-23)

¹² Odpowiednio uchwałami: nr XXVIII/333/2020 z 24 listopada 2020 r., nr XL/491/2021 z 24 listopada 2021 r. i nr LI/617/2022 z 26 października 2022 r.

¹³ W 2021 r. w rozdziale 75075 Promocja jednostek samorządu terytorialnego, § 4300 Zakup usług pozostałych, w 2022 r. w rozdziale 85395 Pozostała działalność, § 4300 oraz w 2023 r. w rozdziale 85395, § 4210 zakup materiałów i wyposażenia oraz § 4300.

¹⁴ Inicjatywa lokalna - Starogard Gdański - Tu rodzą się gwiazdy.

1.7. W latach objętych kontrolą w Urzędzie nie organizowano konkursów na realizację zadania publicznego w formie inicjatywy lokalnej.

Prezydent wyjaśnił, że nie zdecydowano się na ogłoszenie konkursu biorąc pod uwagę dotychczasową aktywność mieszkańców i dużą rozpiętość działań, na które składali oni wnioski w ramach inicjatywy lokalnej. Idea konkursu powstała podczas działań związanych z rewitalizacją przestrzeni wspólnych i aktywizacji mieszkańców do działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych. Wspólnie z mieszkańcami podjęto się rewitalizacji podwórek, jako przestrzeni wspólnych mieszkań komunalnych i socjalnych. Aby nie ograniczać dostępności działań dla żadnej lokalizacji (z tej formy współpracy skorzystać może tylko jedna wspólnota) z formuły konkursu zrezygnowano na rzecz pozytywnego rozpatrywania wszystkich wniosków, które w tym zakresie wpłynęły do Urzędu.

(akta kontroli str. 24)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W przekazanym Radzie Miasta przez Prezydenta projekcie uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej (uchwalonej w brzmieniu zgodnym z ww. projektem), zawarto postanowienia wykraczające poza zakres upoważnienia określonego w art. 19c ust. 1 uodpp, dotyczące:

- określenia bez podstawy prawnej obowiązkowych elementów wniosku (§ 3 ust. 4),
- uregulowania bez podstawy prawnej kwestii zawarcia umowy (§ 7),
- nałożenia bez podstawy prawnej na Prezydenta obowiązku powołania zespołu do merytorycznej oceny wniosków (§ 5 ust. 2).

(akta kontroli str. 33-41)

Z wyjaśnień Prezydenta odpowiedzialnego za przygotowanie projektu uchwały wynikało, że wszystkie ww. uchybienia powstały przez przeoczenie.

(akta kontroli str. 1046)

NIK zauważa, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, wykonując kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu stawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony ani do regulowania tego, co zostało już ustawowo uregulowane, ani do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego¹⁵. Zgodnie z art. 19c ust. 1 uodpp ww. organ określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosku o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Dysponuje zatem wyłącznie upoważnieniem do dokonania opisu procedury, przy pomocy której następuje ocena złożonego wniosku o realizację zadania oraz wskazania, jakie kryteria będą miały zastosowanie w tej ocenie¹⁶. Wykonując kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony ani do regulowania tego, co zostało już ustawowo uregulowane, ani do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego¹⁷. Ponadto zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa za niedopuszczalne uznaje się powtórzenie regulacji ustawowych lub ich modyfikację przez przepisy prawa miejscowego¹⁸. Uchwała organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego nie może regulować jeszcze raz tego, co zostało zawarte w obowiązującej ustawie. Trzeba bowiem liczyć się z tym, że powtórzony przepis będzie interpretowany w kontekście uchwały, w której

¹⁵ Por. wyrok WSA w Olsztynie z 24 listopada 2015 r., sygn. akt II SA/OI 1061/15), wyrok WSA we Wrocławiu z 15 grudnia 2011 r., sygn. akt III SA/Wr 570/11.

¹⁶ Por. wyrok WSA w Olsztynie z 24 listopada 2015 r., sygn. akt II SA/OI 1061/15.

¹⁷ Por. wyrok NSA z 30 stycznia 2003 r., sygn. akt II SA/Ka1831/02, wyrok NSA z 19 sierpnia 2002 r., sygn. akt II SA/Ka 508/02.

¹⁸ Por. wyrok NSA z 14 października 1999 r. sygn. akt II SA/Wr1179/98.

go powtórzone, co może prowadzić do całkowitej lub częściowej zmiany intencji prawodawcy.

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2021-2023 w Urzędzie zapewniono warunki organizacyjne i kadrowe do realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej. Gmina zapewniła również środki na realizację zadań w tej formie. W wyniku przedłożenia przez Prezydenta Rady Miasta wadliwego projektu uchwały, w Gminie w okresie objętym kontrolą obowiązywała uchwała w sprawie inicjatywy lokalnej zawierająca postanowienia wykraczające poza zakres upoważnienia określonego w art. 19c ust. 1 uodpp.

2. Rozpatrywanie wniosków o realizację zadania w formie inicjatywy lokalnej.

Opis stanu faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą do Urzędu wpłynęło 70 wniosków mieszkańców Gminy w sprawie realizacji zadań w ramach inicjatywy lokalnej (16 w 2021 r., 31 w 2022 r. i 23 w 2023 r.), z tego:

- 66 wniosków (15 z 2021 r., 29 z 2022 r. i 22 z 2023 r.) Prezydent rozpatrzył pozytywnie, wnioski zostały przyjęte do realizacji i zrealizowane,
- cztery wnioski zostały rozpatrzone negatywnie, z tego:
 - w trzech przypadkach (po jednym w każdym z badanych lat): ze względu na otrzymane dofinansowanie z innego źródła¹⁹,
 - w jednym przypadku (w 2022 r.): ze względu na brak środków (wniosek złożono 15 listopada 2022 r.). Z wyjaśnień Prezydenta wynikało, że wnioskodawcę telefonicznie powiadomiono o negatywnym rozpatrzeniu wniosku oraz o możliwości ponownego złożenia wniosku i otrzymania dofinansowania ze środków zaplanowanych na 2023 r., co istotnie nastąpiło.

W kontrolowanym okresie Urząd nie organizował konkursów na realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

(akta kontroli str. 963-993, 1012-1013)

Wnioski dotyczyły zadań publicznych, o których mowa w art. 19b ust. 1 uodpp, tj. zadań w zakresie:

- działalności charytatywnej (art. 19b ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 3 uodpp): dwa wnioski, po jednym w 2021 r. i 2023 r.,
- podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej (art. 19b ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 4 uodpp): cztery wnioski, z tego: trzy w 2022 r. i jeden w 2023 r.,
- działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych (art. 19b ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 13 uodpp): dziewięć wniosków, z tego pięć w 2022 r. i cztery w 2023 r.,
- nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania (art. 19b ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 14 uodpp): dziewięć wniosków, z tego pięć w 2022 r. i cztery w 2023 r.,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego (art. 19b ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 16 uodpp): 16 wniosków, z tego sześć w 2021 r., sześć w 2022 r. i cztery w 2023 r.,

¹⁹ Wniosek nr 17613/2021 dofinansowany w ramach konkursów organizowanych dla organizacji pozarządowych, wniosek nr 33619/2022 dofinansowany ze środków Wydziału Informacji Społecznej Urzędu, wniosek nr 5772/2023 dofinansowany ze środków Stowarzyszenia Pozytywni w ramach programu „Pozytywne myślenie”.

- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej (art. 19b ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 17 uodpp): 26 wniosków, z tego siedem w 2021 r., 11 w 2022 r. i osiem w 2023 r.,
- ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego (art. 19b ust. 1 pkt 5 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 18 uodpp): trzy wnioski, z tego dwa w 2021 r. i jeden w 2022 r.,
- turystyki i krajoznawstwa (art. 19b ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 4 ust. 1 pkt 19 uodpp): jeden w 2023 r.

(akta kontroli str. 965-997)

2.2. Załącznik nr 1 do uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej zawierał formularz, na którym można było złożyć wniosek o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. W ww. formularzu przewidziano przedstawienie następujących informacji: tytuł projektu, miejsce i czas realizacji przedsięwzięcia, dane kontaktowe wnioskodawców oraz część opisową, na którą składały się: charakterystyka inicjatywy lokalnej, harmonogram działań, planowane efekty realizacji przedsięwzięcia, wymogi formalne i opis stanu przygotowań, zaangażowanie mieszkańców, posiadane zasoby rzeczowe, szacunkowy koszt realizacji projektu i oczekiwane wsparcie od Gminy.

Prezydent wyjaśnił, że formularz stworzono, aby ułatwić mieszkańcom składanie wniosków, zawierających wszystkie dane objęte określonymi w ww. uchwale kryteriami oceny. Miało to na celu ujednolicenie procedury w taki sposób, aby każdy mieszkaniec miał równe szanse pozyskania środków na realizację zadania.

W okresie objętym kontrolą wszystkie wnioski złożono na ww. formularzu. Wnioskodawcami byli mieszkańcy Gminy.

Pełnomocnik wyjaśniła, że w Urzędzie nie wymagano od wnioskodawców składania wniosków na ww. formularzu. Miał on za zadanie ułatwić wnioskodawcom złożenie wniosku, a ewentualne złożenie wniosku w innej formie w żaden sposób nie wpłynęłoby na jego ocenę.

(akta kontroli str. 48-52, 999, 1047)

Badanie sposobu rozpatrzenia wszystkich 70 złożonych w okresie objętym kontrolą wniosków wykazało, że:

- wszystkie wnioski:
 - złożono na formularzu stanowiącym załącznik do uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej,
 - rozpatrzono zgodnie z trybem określonym w ww. uchwale,
 - złożono bezpośrednio przez zainteresowanych,
- przy rozpatrywaniu wniosków przestrzegano kryteriów oceny wniosków, określonych w ww. uchwale, prawidłowo ustalając punktację za ich spełnienie,,
- w każdym przypadku decyzje o przyjęciu i odmowie przyjęcia wniosków do realizacji podejmował Prezydent (art. 19c ust 2 uodpp),
- jeden protokół z posiedzenia Zespołu sporządzono nierzetelnie, co opisano w punkcie 1 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 100-938, 978-993)

2.3. Badanie przestrzegania przepisów kpa przy rozpatrywaniu 70 wniosków wykazało, że:

- nie wystąpiły przypadki pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia z powodu niespełnienia wymogów formalnych,

- dwa wnioski²⁰ zostały zaopiniowane przez Zespół po upływie 42 i 47 dni od dnia ich złożenia, co wynikało z przyczyn leżących po stronie wnioskodawców (Prezydent zaakceptował oba wnioski w dniu ich zaopiniowania przez Zespół),
- pozostałe 68 wniosków Prezydent rozpatrzył w terminie do 30 dni od ich wpływu do Urzędu,
- we wszystkich przypadkach wnioskodawców o sposobie załatwienia wniosku poinformowano telefonicznie, nie zachowując wymogów określonych w art. 14 § 2 kpa, co opisano w punkcie 2 sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”,
- Urząd nie posiadał dowodów potwierdzających datę zawiadomienia wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia wniosków przez Prezydenta.
(akta kontroli str. 177-213, 846, 963-964, 995, 1010, 1012-1013, 1081-1086)

2.4. Szczegóły realizacji inicjatywy lokalnej, w tym podział zadań, harmonogram i kosztorys opracowywali pracownicy RWOP wspólnie z wnioskodawcami, zgodnie z art. 19g uodpp. Wniosek o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej, kosztorys oraz harmonogram stanowiły załączniki do zawieranych umów.
(akta kontroli str. 55, 999, 1079)

2.5. W latach 2021-2023 do Urzędu nie wniesiono skarg lub wniosków dotyczących sposobu rozpatrywania wniosków o realizację zadań w ramach inicjatywy lokalnej.
(akta kontroli str. 24)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) W protokole z posiedzenia Zespołu opiniującego wnioski w ramach inicjatywy lokalnej z 4 maja 2021 r. pozytywnie zaopiniowano i zarekomendowano do realizacji wniosek, który wpłynął do Urzędu 5 maja 2021 r.²¹ (tj. jeden dzień po wskazanej w protokole dacie posiedzenia Zespołu).

Prezydent i Pełnomocnik, odpowiedzialna za realizację zadań z zakresu inicjatywy lokalnej wyjaśnili, że niewłaściwa data w protokole z posiedzenia Zespołu wynika z omyłki pisarskiej (posiedzenie odbyło się 5 maja 2021 r.).

(akta kontroli str. 177-213, 1013)

2) Przy rozpatrywaniu wszystkich 70 objętych badaniem wniosków nie zachowano wymogów określonych w art. 14 § 2 kpa, nie utrwalając w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji treści i motywów telefonicznego zawiadomienia o sposobie rozpatrzenia wniosku.

Prezydent i Pełnomocnik, odpowiedzialna za realizację zadań z zakresu inicjatywy lokalnej wyjaśnili, że pisma informujące o sposobie rozpatrzenia wniosków nie zostały sporządzone, a o sposobie rozpatrzenia wniosku wnioskodawców informowano telefonicznie po zatwierdzeniu przez Prezydenta protokołu z posiedzenia zespołu opiniującego. Urzędnik odpowiedzialny za inicjatywę lokalną kontaktował się z wnioskodawcą podając przyznaną kwotę dofinansowania, szczegóły podpisania umowy i realizacji założeń zawartych we wniosku. Zdaniem Pełnomocnika telefoniczne informowanie wnioskodawców zapewniało szybką komunikację i sprawne podpisanie umowy.

(akta kontroli str. 995, 1043, 1047)

NIK nie kwestionuje dopuszczalności telefonicznego zawiadomienia wnioskodawcy o sposobie rozpatrzenia wniosku. Możliwość taka wynika wprost z przepisów art. 14 ust. 2 kpa. Przepisy te zobowiązują jednak równocześnie organ rozpatrujący wniosek do

²⁰ Wniosek z 19 marca 2021 r. nr 7109/2021 i wniosek z 22 czerwca 2021 r. nr 14772/2021.

²¹ Wniosek z 5 maja 2021 r. nr 10680/2021 na realizację zadania VI Konkursu pianistycznego „Johann Sebastian Bach na nowo odkryty”.

utrwalenia w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji treści i motywów przyjęcia takiego rozwiązania, czego w Urzędzie nie wykonano.

OCENA CZĄSTKOWA

W Urzędzie przy rozpatrywaniu wniosków kierowano się trybem postępowania i kryteriami określonymi w uchwale w sprawie inicjatywy lokalnej. O sposobie rozpatrzenia wniosków informowano wnioskodawców telefonicznie, nie zachowując jednak przy tym wymogów określonych w art. 14 § 2 kpa, dotyczących utrwalenia w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji treści i motywów przyjęcia takiego rozwiązania. Akceptacja przez Prezydenta wniosków nastąpiła w terminie do 30. dni od ich wpływu (za wyjątkiem dwóch wniosków, w których przekroczono ten termin z przyczyn leżących po stronie wnioskodawców). Jednak Urząd nie posiadał dowodu potwierdzającego datę zawiadomienia wnioskodawców o takim rozstrzygnięciu.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Realizacja inicjatyw lokalnych.

3.1. Wydatki Gminy na realizację zadań w ramach inicjatywy lokalnej wyniosły 32,7 tys. zł w 2021 r., 60,7 tys. zł w 2022 r. i 42,6 tys. zł w 2023 r. (odpowiednio: 0,01%, 0,02% i 0,02% wydatków Gminy ogółem w danym roku oraz 99,7%, 96,3% i 100,0% wydatków planowanych na realizację tych zadań)²².

(akta kontroli str. 30, 947, 958, 961)

Wydatki Gminy:

- w ramach budżetu partycypacyjnego (obywatelskiego) wyniosły 845,0 tys. zł w 2022 r. i 709,0 tys. zł w 2023 r. (w 2021 r. nie poniesiono wydatków z tego tytułu),
- na zadania zrealizowane w ramach innych form współpracy z organizacjami pozarządowymi wyniosły 1971,6 tys. zł²³ w 2021 r., 2117,0 tys. zł²⁴ w 2022 r. i 1914,2 tys. zł²⁵ w 2023 r.,
- na zadania zrealizowane w ramach innych form współpracy z mieszkańcami²⁶ wyniosły: 31,6 tys. zł w 2021 r., 41,0 tys. zł w 2022 r. i 37,5 tys. zł w 2023 r.

W Gminie nie realizowano wydatków w ramach funduszu sołeckiego.

(akta kontroli str. 1048-1076, 1104)

3.2. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie, zgodnie z art. 19d uodpp, w każdym przypadku po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku przez Prezydenta, zawarto z wnioskodawcami umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej.

Badanie zawierania przez Gminę 66 umów o wykonanie inicjatywy lokalnej wykazało, że:

- wszystkie umowy zawarto w terminie do 19 dni od dnia zaakceptowania wniosku przez Prezydenta,
- załącznikami do umów były złożone wnioski, kosztorysy realizacji zadania i harmonogramy,
- określona w 13 umowach kwota przyznanego dofinansowania była mniejsza od kwoty wnioskowanej.

Prezydent wyjaśnił, że każdy wniosek rozpatrywano indywidualnie i konsultowano z grupą inicjatywną. Zdarzało się, że wnioskodawcy nie rozeznali właściwie rynku

²² Wnioskodawcy środków na realizację zadań w formie inicjatywy lokalnej nie przekazywali na rachunek Gminy, dokonując wydatków bezpośrednio na realizację zadania.

²³ Z tego: 394,7 tys. zł na dotacje roczne, 839,7 tys. zł na dotacje na sport, 367,2 tys. zł na umowy wieloletnie, 105,5 tys. zł na małe granty i 264,5 tys. zł na wsparcie finansowe (na podstawie wniosków o wsparcie).

²⁴ Z tego: 713,1 tys. zł na dotacje roczne, 795,5 tys. zł na dotacje na sport, 202,7 tys. zł na umowy wieloletnie, 128,2 tys. zł na małe granty i 277,5 tys. zł na wsparcie finansowe (na podstawie wniosków o wsparcie).

²⁵ Z tego: 561,2 tys. zł na dotacje, 881,5 tys. zł na dotacje na sport, 65,0 tys. zł na umowy wieloletnie, 80,0 tys. zł na małe granty i 326,5 tys. zł na wsparcie finansowe (na podstawie wniosków o wsparcie).

²⁶ Stypendia dla osób zajmujących się twórczością artystyczną.

i wpisali we wnioskach kwoty większe od faktycznie wymaganych, a także kwoty na zakup materiałów promocyjnych, którymi dysponował Urząd i przekazywał je grupie inicjatywnej nieodpłatnie. Przed podjęciem decyzji o dofinansowaniu konsultowano z wnioskodawcami kwoty dofinansowania tak, aby odpowiadały realnemu zapotrzebowaniu związanemu z realizacją zadania.

(akta kontroli str. 116-155, 366-386, 963-964, 1011, 1013)

3.3. Badanie 30 (po 10 z każdego roku objętego kontrolą) dobranych losowo umów o wykonanie inicjatywy lokalnej wykazało m.in., że w umowach:

- określono podział zadań między stronami, w tym zobowiązanie wnioskodawcy (polegające na świadczeniu pracy społecznej i świadczeniach rzeczowych wyrażonych kwotowo) i zobowiązanie Gminy (polegające na wsparciu realizacji zadania w sposób organizacyjny, rzeczowy lub finansowy);
- określono czas realizacji zadania;
- nadzór nad realizacją zadania powierzono RWOP;
- przewidziano możliwość przeprowadzenia, przez upoważnionych pracowników Urzędu, kontroli w trakcie realizacji zadania i po jego zakończeniu. Kontrola mogła zostać przeprowadzona w każdym czasie i obejmować badanie dokumentów i innych nośników informacji, mających znaczenie dla oceny prawidłowości wykonania zadania oraz pobieranie ustnych lub pisemnych informacji dotyczących jego wykonania. Ponadto wnioskodawców zobowiązano do dostarczenia lub udostępnienia dokumentów, w tym potwierdzających wywiązanie się z zobowiązań względem wykonawców lub podwykonawców;
- przewidziano możliwość rozwiązania przez Gminę umowy ze skutkiem natychmiastowym w przypadku wycofania się wnioskodawcy w trakcie realizacji zadania, nieterminowego lub nienależytego wykonania umowy, w tym zmniejszenia zakresu rzeczowego realizowanego zadania, stwierdzonego na podstawie wyników kontroli oraz oceny realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych, odmowy poddania się kontroli lub nieusunięcia w terminie określonym przez Gminę stwierdzonych nieprawidłowości;
- zobowiązano wnioskodawców do sporządzenia i przedłożenia do Urzędu, w ciągu 30 dni od dnia zakończenia realizacji zadania, sprawozdania końcowego.

(akta kontroli str. 100-850)

W latach 2021-2023 Urząd nie przeprowadził kontroli w trakcie lub po zakończeniu realizacji zadań w ramach inicjatywy lokalnej.

Prezydent wyjaśnił, że:

- z uwagi na bieżący kontakt z wnioskodawcami od momentu złożenia wniosku do złożenia sprawozdania nie dokonywano takich kontroli. Ograniczono się do bieżącego monitoringu i realnej pomocy w realizacji zadania;
- nie było konieczności wszczęcia ww. kontroli, ponieważ współpracowano z wnioskodawcami na bieżąco, a wydatki pokrywano pod stałym nadzorem Urzędu, analizując je pod kątem oszczędności i celowości ich poniesienia.

(akta kontroli str. 1001)

3.4. W objętych badaniem umowach:

- wszystkich 30 wnioskodawców zobowiązało się do wniesienia wkładu polegającego na świadczeniu pracy społecznej, wycenionej na łączną kwotę 89,4 tys. zł (29,4 tys. zł w 2021 r., 24,1 tys. zł w 2022 r. i 35,9 tys. zł w 2023 r.),
- pięciu wnioskodawców zobowiązało się do wniesienia wkładu finansowego wycenionego na łączną kwotę 15,7 tys. zł (6,2 tys. zł w 2021 r., 4,2 tys. zł w 2022 r. i 5,3 tys. zł w 2023 r.),
- siedmiu wnioskodawców zobowiązało się wnieść wkład rzeczowy (komputery i sprzęt wizualny, drukarki, salę komputerową ze stanowiskami komputerowymi,

telefony komórkowe, bile do gry, taśmy do oklejania boisk, zestawy sędziowskie, miejsce do zrealizowania zadania, samochody, sprzęt nagłaśniający, sprzęt sportowy, farby, pędzle, narzędzia elektromechaniczne, obsługę techniczną, strzelnicę, broń, pulpity, nuty, ławki, krzesła, oświetlenie, maty łucznicze, tarcze łucznicze, liny, ławki i stoły),

- Gmina zobowiązała się do sfinansowania wydatków na łączną kwotę 66,8 tys. zł (23,0 tys. zł w 2021 r., 19,3 tys. zł w 2022 r. i 24,5 tys. zł w 2023 r.),
- rozliczenie 30 zadań realizowanych w ramach inicjatywy lokalnej wykazało, że w latach 2021-2023 wydatkowano z budżetu Gminy łącznie 66,1 tys. zł, z tego: 22,7 tys. zł w 2021 r. (98,7% kwoty planowanej), 19,2 tys. zł w 2022 r. (99,5% kwoty planowanej) i 24,2 tys. zł w 2023 r. (98,8% kwoty planowanej).
- Gmina nie zobowiązała się do udzielenia wsparcia w innej formie niż finansowe, nie zawarto również postanowień o przekazaniu przez Gminę na czas trwania umowy rzeczy koniecznych do wykonania inicjatywy.

(akta kontroli str. 1087-1088)

W okresie objętym kontrolą Gmina w ramach realizacji zadań z zakresu inicjatywy lokalnej udzielała ponadto grupom inicjatywnym wsparcia poprzez:

- obejmowanie patronatem Prezydenta realizowanych wydarzeń,
- dokumentowanie wydarzenia i umieszczanie na stronie internetowej Urzędu,
- udostępnianie mienia Gminy: sal sportowych i koncertowych, sprzętu sportowego, ławek, barierek, nagłośnienia.

(akta kontroli str. 965-977, 1000)

3.5. Pracownicy RWOP wspólnie z wnioskodawcami opracowywali dokumenty niezbędne do przeprowadzenia inicjatywy lokalnej, w tym harmonogram i kosztorys jej wykonania. Dokumenty te stanowiły załączniki do zawartych umów.

Badanie realizacji 30 zadań (po 10 zadań z każdego z badanych lat) objętych dobranymi losowo umowami o wykonanie inicjatywy lokalnej wykazało, że do wszystkich umów dołączono harmonogramy i kosztorysy realizacji zadań, a wykonanie zadań przebiegało zgodnie z tymi harmonogramami i kosztorysami,

(akta kontroli str. 100-850, 947, 958, 961, 1047, 1087-1088)

3.6. Z wyjaśnień Prezydenta wynikało, że:

- problemami, które początkowo zgłaszali mieszkańcy na etapie przygotowania, a także w trakcie realizacji zadań w ramach inicjatywy lokalnej były m.in. trudności w znalezieniu usługodawców, brak możliwości zakupów internetowych (tańszych i bardziej korzystnych) z odroczonym terminem płatności²⁷, problemy z rozpowszechnieniem informacji o zamiarze realizacji zadania (dostęp do mediów), dostępność niektórych obiektów sportowych i sal koncertowych pozostających w zarządzie Gminy, nakładanie się terminów wydarzeń i brak możliwości zaplanowania wydarzenia w zakładanej formie i skali;
- w przypadku zgłaszania ww. problemów udzielano pomocy wnioskodawcom przez nawiązywanie kontaktów z usługodawcami, prowadzenie rozmów z zarządcami obiektów sportowych, kulturalnych i społecznych w celu dopasowania dat realizacji zadań, promowanie wydarzenia na stronie internetowej Gminy i w mediach społecznościowych, a także proponowanie czasu antenowego na antenie Radia Starogard. W przypadku trudności z otrzymywaniem dokumentów z odroczonym terminem płatności Urząd wprowadził stałą praktykę wystawiania oświadczeń o współpracy z wnioskodawcami.

(akta kontroli str. 1000)

²⁷ Z powodu konieczności zapłaty w momencie dokonania zakupu przez Internet.

W latach 2021-2023 przy realizacji zadań publicznych w ramach inicjatywy lokalnej nie wystąpiły przypadki stosowania przepisów Prawa zamówień publicznych²⁸ ze względu na wartość zamówień – mniejszą od kwoty 130,0 tys. zł.

Zgodnie z § 5 zarządzenia Prezydenta w sprawie udzielania zamówień publicznych²⁹ w przypadku, gdy wartość zamówienia jest mniejsza niż 30 tys. zł zamówienia udziela się z zachowaniem przepisów ufp³⁰. Ponadto dla zamówień dotyczących:

- dostaw o cenie jednostkowej od 5000 zł do 14 999 zł (brutto),
- usług o wartości od 1500 zł do 4999 zł (brutto)

wymagane jest pisemne zlecenie (§ 9 ust. 1 i ust. 4).

Badanie dwóch zamówień publicznych udzielonych w ramach inicjatywy lokalnej³¹ w łącznej kwocie 5,9 tys. zł (2,9 tys. zł w 2021 r. i 3,0 tys. zł w 2023 r.) wykazało, że środki finansowe Gminy wydatkowano na te zamówienia zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami obowiązujących w Urzędzie, tj.:

- wydatki mieściły się w planie finansowym jednostki,
- zostały poniesione na realizację zadań związanych z wykonaniem umów o wykonanie inicjatywy lokalnej, w sposób umożliwiający terminową realizację zadań oraz w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań,
- w przypadku, w którym wymagane było sporządzenie pisemnego zlecenia, zostało ono wystawione.

(akta kontroli str. 299-335, 710-746, 1092-1103)

3.7. Badanie realizacji 30 zadań (po 10 zadań z każdego roku) objętych dobranymi losowo umowami o wykonanie inicjatywy lokalnej wykazało, że:

- sprawozdania z realizacji zadań w ramach inicjatywy lokalnej zostały złożone w terminach wynikających z zawartych umów i zostały przyjęte przez Urząd;
- w sprawozdaniach podano m.in.: osiągnięcie celów i rezultatów zadania, opis jego wykonania, informacje o odbiorcach/adresatach zadania, rozliczenie ze względu na rodzaj kosztów i dofinansowania. Dołączono również materiały dokumentujące działania, podjęte przy realizacji zadania (np. protokoły wręczenia nagród, listy uczestników, publikacje wydane w ramach projektu, dokumentację fotograficzną);
- zadania zrealizowano w terminach założonych w umowach i załączonych do nich harmonogramach;
- planowane cele i rezultaty realizacji zadań zostały osiągnięte.

(akta kontroli str. 100-824, 1001, 1041)

3.8. Wszystkie objęte badaniem zadania zrealizowano. We wszystkich ww. zadaniach osiągnięto założone efekty. Przykładowymi efektami były:

- rozegranie 21 października 2021 r. w sali gimnastycznej Państwowej Straży Pożarnej w Starogardzie Gdańskim, w ramach turnieju integracyjnego 12 meczy w dyscyplinie boccia („Pierwszy Integracyjny Turniej Boccia w Starogardzie Gdańskim”),
- adopcja od marca do grudnia 41 kotów („Mądra adopcja – szczęśliwa adopcja”),
- organizacja 19 maja 2021 r. w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Starogardzie Gdańskim konkursu pianistycznego w formule on-line („Johann Sebastian Bach na nowo odkryty”),
- organizacja 11 września 2021 r. w Parku Nowe Oblicze Starogard Gdański pikniku popularyzującego zdrowy tryb życia i uprawianie sportu („Piknik zdrowia 2021”),

²⁸ Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.).

²⁹ Zarządzenie Prezydenta nr 01/01/2021 z 4 stycznia 2021 r. w sprawie regulaminu udzielania zamówień publicznych w Urzędzie (zmienione zarządzeniem Prezydenta nr 5/02/2022 z 10 lutego 2022 r.).

³⁰ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.).

³¹ Dotyczy wniosków: nr 23091/2021 z 27 września 2021 r. i nr 14702/2023 z 29 maja 2023 r.

- organizacja 23 stycznia 2022 r. koncertu „Pójdźmy do Betlejem – wspólne kolędowanie z zespołem Eleni” w Kościele w Starogardzie Gdańskim,
- organizacja 10 grudnia 2022 r. m.in. dla niepełnosprawnych seniorów przedświątecznego spotkania w restauracji w Starogardzie Gdańskim („Kolędowanie z Mikołajem”),
- zorganizowanie 8 stycznia 2023 r. koncertu kolęd w Kościele w Starogardzie Gdańskim („Kolędowanie w Łapiszewie po raz piąty”),
- zorganizowanie 8 stycznia 2023 r. turnieju piłki ręcznej w Hali Sportowej Szkoły Podstawowej („Turnie Piłki Ręcznej – Jubileuszowe Granie”),
- zorganizowanie od 16 do 27 stycznia 2023 r. warsztatów mających na celu naukę programowania i odpowiedzialnego korzystania z technologii komputerowej oraz aktywizację dzieci i młodzieży w trakcie ferii zimowych („Warsztaty z programowania dla dzieci i młodzieży”).

(akta kontroli str. 100-330, 384-385, 480-481, 602-604, 629-631, 1041)

3.9. W okresie objętym kontrolą w Urzędzie nie wyznaczano formalnie opiekuna inicjatywy lokalnej lub zespołu monitorującego postęp prac nad jej realizacją.

Prezydent wyjaśnił, że obsługa zadań w ramach inicjatywy lokalnej należała do dwóch pracowników RWOP, którzy prowadzili bieżący monitoring działań i byli w stałym kontakcie z wnioskodawcami.

(akta kontroli str. 1001)

3.10. W latach 2021-2023 do Urzędu nie wpłynęły skargi lub wnioski dotyczące realizacji inicjatyw lokalnych.

(akta kontroli str. 24)

3.11. Z wyjaśnień Prezydenta wynikało, że najważniejszym elementem, który początkowo przysparzał wielu problemów w zakresie planowania i realizacji zadań w formie inicjatywy lokalnej był zakres możliwego do udzielenia wsparcia. Dla inicjatywy lokalnej zarezerwowano tylko 12 z 41 sfer zadań publicznych w działalności pożytku publicznego, określonych w art. 4 uodpp. Początkowo mieszkańcy Gminy bezpośrednio lub za pośrednictwem organizacji pozarządowych próbowali składać wnioski, których zakres obejmował wszystkie 41 sfer. Corocznym problemem była również początkowo terminowość rozliczania zadań przez wnioskodawców. W tym przypadku pracownicy odpowiedzialni za prowadzenie i nadzór nad realizacją inicjatywy lokalnej kontaktowali się z wnioskodawcami w celu dopełnienia niezbędnych formalności. Każdorazowo na etapie podpisywania umowy i w trakcie realizacji zadania, utrzymywano stały kontakt z wnioskodawcami również w celu zapewnienia dbałości o bieżące sporządzanie dokumentów.

(akta kontroli str. 26)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Realizacja objętych badaniem 30 inicjatyw lokalnych przebiegała w zaplanowany sposób. W wyniku wykonania wszystkich skontrolowanych zadań osiągnięto założone efekty rzeczowe w terminach wynikających z umów. Umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej, podpisywane bez zbędnej zwłoki, zawierały elementy zapewniające rzetelną ich realizację, wyraźnie określając podział zadań, nadzór i kontrolę ich realizacji oraz sposób rozliczenia. Przy realizacji ww. umów przestrzegano wewnętrznych uregulowań dotyczących udzielania zamówień publicznych.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Opracować i przedłożyć Radzie Miasta projekt uchwały w sprawie inicjatywy lokalnej zgodny z dyspozycją zawartą w art. 19c ust. 1 uodpp.
2. Zapewnić realizowanie wymogów określonych w art. 14 § 2 kpa w przypadku telefonicznego załatwiania spraw.
3. Wyeliminować przypadki nierzetelnego sporządzania protokołu z posiedzenia Zespołu opiniującego wnioski w ramach inicjatywy lokalnej.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, 27 sierpnia 2024 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

p.o. Dyrektor

Kontroler

Małgorzata Szafran

główny specjalista kontroli państwowej

Małgorzata Szafran
podpis

Tomasz Siaboszowski
podpis

[Signature]

